

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag

N:r 43 (306)

Fredagen den 27 oktober 1893.

6:te årg.

Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och koloretrade planscher ..... kr. 9:— Idun m. Modet. utan kol. pl. » 7: 50 Idun ensam ..... » 5:—	Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. (Aftonbladets hus.) Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 12—1. Allm. Telef 61 47.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerspris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad.

Anna Lundberg.

Det var för några dagar sedan och en för denna höst ovanligt vacker oktobermorgon jag mötte den talangfulla, unga frun i »Torget».

Jag såg henne redan på långt afstånd, där hon kom, elegant och spänstig, på den af gyllene lindlöf öfversållade sandgången. Det var ungdomen själf, syntes det mig, som gick igen midt i senhösten.

Och så möttes vi.
»Så tidigt ute?»
»Jag skall söka kammarherrn.»
»Kammarherrn? ... debut vid Operan således?»
Hon slog upp de vackra ögonen med ett skälmaktigt leende.
»Åh nej, så högt tänker jag inte klifva. Jag vill endast ha ett rekommendationsbref af kammarherrn.»
»Behöfsintel! ... Nirekommenderar er själf, min fru.»
»Nej, inte i Paris... hos teaterdirektörerna.»
»Kors i all min dar — en ny fru Hartman!»
Hon skrattade.

»Nej, jag reser endast för att studera — om ett år är jag tillbaka igen. Jag vill lära känna Paris' förnämsta artister, framför allt Jeanne Granier, jag vill andas denna luft, som på en artist lär verka som den Lidnerska knäppen, och när jag riktigt sett mig omkring, lefvat Pariserlif, då...»
»Då?»
»Ja, då skola vi ses igen — jag och mitt kära Stockholm. Till dess — au revoir!»
»Au revoir! ... och hjärtligt lycka till!»
Det där korta mötet i strålände höstsol midt ibland fallande blad gaf mig anledning fråga »Iduns» ärade redaktör, om han hade något emot att presentera fru Anna Lundberg, innan hon reste.
Som en allvarlig herre med stränga grundsatser och sina läsarens väl för ögonen, när det gäller den glada konsten, funderade redaktören ett ögonblick, men också bara ett ögonblick, innan han svarade:
»Med nöje — men då skall du skriva texten.»

Det är en ganska slipprig grund
På andras tycke bygga
Och uppå ryktets lösa mund
Sin lefnadsregel trygga.

Sök fram din rena skyldighet
Ur blindhets mörka gömma,
Och följ du den, när du den vet,
Låt världen sedan döma.

H. C. Nordenflycht.

Och som det nu en gång för alla tycks ha blifvit mitt ödes hårda lott att föreställa de unga, vackra damerna i »Idun» för tidningens ännu älskvärdare läsarinor, gjorde jag endast en stum, men värtalig bugning och fattade pennan.

* * *

Les extrêmes...

Viktor Rydberg, den djupe tänkaren, och Anna Malmgren, den skälmska, lekfulla artisten, ha båda sett dagens ljus i Jönköping. Vättern har hviskat sagans mystiska trollsånger i skaldens öra, medan de klarblåa böljorna sjungit de gladaste visor för den blifvande operettartisten...

Redan vid unga år kom Anna Malmgren med sina föräldrar till Stockholm. Det var här hennes håg vaknade för scenen — en lidelsefull, obetvingelig längtan efter denna bizarra värld af målade himlar, falska diamanter, gnistrande i rampljus, kronor af papp, fetsmink och bomullstrikåer. Men den som längtar, ser allt detta i fantasiens trolska skimmer, och den som nått sin längtans mål — de bräder som föreställa världen — vill inte andas någon annan luft än teaterns, kan inte lefva utan spänningen, utan applåderna: scenen är suggestion, teaterlivet ett opirus — vaknar man från det, känner man sig främmande, bortkommen; man måste berusa sig på nytt — eller dö.

Anna Malmgren gaf sig icke, förrän rampen skilde henne från salongen. Efter att ha gått vid kungliga teaterns elevskola, då förlagd till den nu rifna operans artistfoyer och ledd af nuvarande direktör Christiernsson, anställdes hon vid f. d. Mindre teatern — »Hammers lada» som den på folkspråket så gemytligt kallades.

Här fick hon börja från början. Det var inte tal om att spela stora roller, stå först på affischerna, utan det var att statera, statera och statera. Har man då inte karaktär, men är rasande väl växt, med näpen profil och charmanta ögon, går det ingenstädes i världen så lätt att halka som på det grofva scengolfvet. Och faller man — ja, det kan hända, att den okända statisten i alla fall blir en lysande stjärna, men det händer vida oftare, att hon fallit för alltid och aldrig mera reser sig...

Fru Lundberg eller, rättare sagdt, fröken Malmgren ägde både karaktär och energi. Och dessutom hade hon ännu ett bättre vapen mot alla frestelser — en djup, varm, hängifven ungdomskärlek. En sådan är, tyvärr, mycket sällsynt i våra dagar, men den hör lika fullt till de slags ting, som ha förmågan att försätta berg.

Efter att Mindre teatern för alltid — till stor sorg för det lefnadsglada Stockholm — stängt sina portar, engagerades fröken Malmgren vid Södra teatern, och det var nu hennes lyckas timme skulle slå.

Alla artister med energi och begåfning ha ett sådant klockslag, efter hvilket de

kunna räkna framgångarna kväll efter kväll. Ibland kan detta ögonblick låta vänta på sig länge, ibland kan det komma med ens — den första aftonen. Hvarje talang har sin stjärna, men det tar tid, innan den går upp.

Det var på Djurgårdsteatern, och man gaf en bagatell, som hette »Stabstrumpetaren».

Men från och med denna premiére hade fröken Malmgren ett namn. Hela Stockholm — det vill säga det Stockholm, som icke låg vid badorter eller i skärgården — måste ut och se hennes »Emma», höra hennes kupletter och se henne dansa. Hvem minns inte:

»Tussellull...
ack, mitt gull,
du är mig kär —
låt mig med dig få leka,
dig kyssa, klappa, smeka —
dockan min, lätt och fin —
jag älskar dig —
kyss nu vackert mig!»

Det var kvinnlighet och behag i detta!

»Det hela är ingenting,» säger Kieland, och han har rätt i afseende på »Stabstrumpetaren», men i alla fall, det låg så mycken charme öfver framställningen, så mycken natur, så mycken finness öfver föredraget, att jag tror knappast det fanns ett öga torrt i salongen, när hon sjungit kupletterna till slut.

Och om konsten består i att af intet göra mycket, då var Emmas representant den aftonen en storhet af första rangen...

Från Stockholm bar det af till Göteborg.

Direktör Lorens Lundgren — kanske en af de lyckligaste teaterdirektörer den syperba handelsstaden ägt — hade ögonblickligen fäst henne vid sin teater.

Men här blef det annat af!

»Vi spelade då högre dramatik,» sade fru Lundberg en gång till mig, på tal om Göteborgssejouren. Och det var alldeles riktigt.

Fredrikson, som gått i frivillig landsflykt från den hemtrefliga scenen vid Trädgårdsgatan i Stockholm, spelade då första fiolen på Göteborgsscenen. Och här af följde, att det blef den fina komedien, hvilken blef som barn i huset vid Kungssportsavenyen i Göteborg.

Och »Stabstrumpetarens» Emma blef på sådant sätt — och det med glans — göteborgarnes Ellen Hartman.

Hvilken smidig och mångsidig talang fru Lundberg...

Förlåt! — nu säger jag hädanefter fru Lundberg, emedan ungdomskärleken till sist tog ut sin rätt och hon en vacker vårdag som skådespelaren Otto Lundbergs hustru företog en liten wedding-trip till södern. Det var så där en *passant* Tyskland, Bayern, Österrike, Tyrolen, Italien, Schweiz — en härlig resa på tu man hand som alldeles nygifva — jag njöt, jag, som en galning, utan att vara gift!

Hvilken smidig och skiftande talang fru Lundberg besitter, visade sig snart, när hon återkom till Stockholm för att ägna sin konst åt Svenska teatern. Men

att hon äfven skulle göra lycka i operetten — det hade väl näppeligen någon annan än hennes lärare, Fritz Arlberg, kunnat drömma om.

En vacker afton uppträdde hon emelertid som den förälskade kärke, unge väpnaren Sven i »Kejsarens nya kläder» och väckte en storm af bifall. Näpen och söt var hon, och den fina, eleganta figuren gjorde äfven sitt till, att Sven spelade sig rakt in i publikens hjärtan. Men det man rent af förundrade sig öfver var det musikaliska föredraget; rösten var visst icke stor, med den var utmärkt väl skolad, klar och vinnande.

Från denna kväll datera sig fru Lundbergs triumfer som operettsångerska. Och Amalia i »Röfvarbandet» eller Iza i »Bildhuggaren Clemenceau» fördunklades helt och hållet af den parisiskt förföriska Nische och den dämoniskt bländande »Fru Hin».

I detta ögonblick är fru Lundberg utslutande operettsångerska, och hennes stjärna som sådan kommer sannolikt att stiga, sedan hon i Paris studerat för en af nutidens allra förnämsta artister i den vägen, Jeanne Granier — för så framt Granier tar några elever!

Utom Sveriges gränser har fru Lundberg gjort stor succés i Finland och Köpenhamn. Köpenhavnarne, som nyss förut entusiastiskt applåderat den artistiskt raffinerade fru Anna Norries glänsande konst, hyllade äfven nästan lika entusiastiskt fru Lundbergs Nische. »Politiken» sade en massa granna saker, och »Kongens gamle By» fann henne »henrivende söt».

Så fru Lundberg kan nu i Paris riktigt hvila ut på sina skandinaviska lagrar.

* * *

I det enskilda umgänget verkar fru Lundberg inte det minsta operettdiva. Hon är enkel och rättfram — en riktigt korrekt hvardagsmänniska, icke ett spår af teater. Men ser man in i hennes grå ögon, finner man på botten en energisk själ, som vet hvad den vill och helt säkert äfven kan flamma af lidelse.

För öfrigt är fru Lundberg vid sidan af sitt artisterskap en utmärkt liten hustru — det har hennes man, skådespelaren vid Södra, anförtrott mig i allra största hemlighet — och hon äger endast en stor, vild, fruktansvärd passion — att om somrarna få paddla i kanot.

Och det missunnar henne ingen — allra minst

Daniel Fallström.

I fosterlandskärleken gifvas inga grader: den som ej gör *allt*, har gjort *intet*, den som ej *giver* allt, har *vägrat* allt.

L. Börne.

Motvikt.

Det goda tänkte, ljusa blida tankar;
de togo lif, de togo form och färg,
tills sist i ändlös rymd de fälldes ankar,
då sänktes dalar och då höjdes berg,
då tändes solens första gryningsdager
och världen låg där nyfödd, ren och fager.

Ej kylig höst, ej brännhet sommartunga,
ej vinterfrost och mörker funnos till,
blott vårens krafter jublande och unga,
den första grönskan, lärkans första drill;
en glans, en fröjd, af ingen straffdom tuktad,
och döden än ej sedd, ej känd, ej fruktad.

Det goda drömde — det var lifvets dröm,
ett lif där rosen inga törnen ägde,
ett lif så vist som kärleken är öm,
där tvång ej mer än ädel frihet vägde,
så danades de första anletsdragen,
så log den första människan mot dagen.

Det onda tänkte, tanken var förstöring:
En skugga flög igenom rymden fram
och kom med vårens sol uti beröring,
den skuggan hette synd, dess följd var skam;
men åter bröt sig från det godas boning
en ljusrik stråle ned: det var försoning.

Då spände hatet sina starka vingar,
och man mot man stod upp med vredgad håg;
så smiddes stål, så i allt större ringar
man splitets härjarflamma tändas såg.
Men efter hatets hugg, så blid som våren
gick kärlek stilla fram och läkte sären.

Och sorgen kom, följd af en blek gestalt,
förtviflan gaf en bitter smak åt tåren
så blef det första mänskohjärtat kallt,
så timrades med ve den första bären.
Men innan gräs på grafven hunnit gro,
där stodo tvänne vakter: hopp och tro.

Ty hvarje gång det onda vredgad sände
en ny förbannelse i världen ut,
det goda med sin tysta makt det vände
alltjämt i en välsignelse till slut,
och mer än ljungeld mäktade förstöra,
den minsta stråle kunde under göra.

När ondskan gjort ett hjärta till en öken,
det goda gjorde öknen till en park,
det goda spridde ljus i tviflets töcken,
det goda gjorde bruten vilja stark,
det goda födde hopp, där hoppet bräcktes,
det goda vingar gaf, där vingar stäcktes.

Godt emot ondt, ondt emot godt, ja väl,
den sagan ny och gammal är som lifvet,
den diktas om för hvarje mänskösjal,
och hvarje själ blef samma löfte gifvet:
»Det godas inslag gjordes först i väfven,
och hvad som varat längst är starkast äfven.»

Sigrid Elmblad.

(Toivo.)

”En kritisk dag af första ordningen”.

Några ord i jungfruflyttningen för Idun
af Zéro.

Det är med en ganska hastig fart, vår lilla jord rullar omkring i världsrymden. Och det är mycket smått och godt, som låder vid dess yta och där sitter tämligen illa fast, så att man just inte kan undra på, att det är åtskilligt som i kritiska stundar ramrar och krossas, ja, som därvid helt och hållet förloras.

Och det är icke bara laviner och järnvägsbroar, som ramla, icke blott oförsiktiga turister och fina porsliner som krossas, eller aktiekapital och knappålar, som spårlost försvinna. För hvarje dag ramla tusentals luftslott, krossas illusioner, förloras så mycket mod och så mycken ljuf okunnighet.

Och dock finns där alltid kvar ett rikhaltigt lager i alla brancher. Det är med själfbedrägerierna som med den frejdade galten, som åt upps den ena dagen för att den andra serveras hel och orörd igen. Det är som med tvingrök i gamla kakelugnar. Tag bukt på det, den som han! Det hjälper ej stort, om också brandsyn går sin husrond hvartenda år, ja, inte en gång om den säger ifrån, hvari felet består. Det är visserligen många, som vilja spela brandsyn i det fallet — och lika många få de finna sig i, att deras anmärkningar bli resultatlösa. Själfbedrägeriet har funnits, alltsedan Adam sköt skulden på Eva och Eva på ormen, och så länge världen står kommer det att finnas — och kanske skulle mången ej orka bära lifvets börda, om så ej vore.

Just nu finns det nog mången husmor, som med bekymrad min frågar sig, hvad den stora flyttningdagen — en *kritisk dag* »af första ordningen» mer än någon af de berömda Falbska — skall medföra åt henne, och hvilka nya pröfningar och förskräckelser som vänta henne bakom framtidens fällda slöja

Men kanske tänker hon ej alls på, att det finns en annan slöja, på hvilken hon just i detta afseende borde lyfta en flik — en liten flik på själfbedrägeriets tunga täckelse.

Ty där ej full öfverensstämmelse och enighet råda — och det kan ju hända ibland, att det fattas i förhållandet mellan köket och förmaket — där är det ej för djärft att antaga, att den ena, om icke båda parterna ha orätt. Men som antagligen ingen af dem anser sig själf hafva det, ligger det nära till hands att påstå, att den ena eller båda ha fallit offer för den städse grasserande epidemien, själfbedrägeri. Och förmodligen miss-tager man sig ej i den diagnosen.

Ty ack, de båda partierna känna hvarandra ofta ej alls och ännu oftare endast ifrån afvisidan — och ändå inbilla de sig kanske, att de vända rätsidan till.

En husmoder föreställer sig, att hon blott vill lära sin tjänarinna ordning, då hon, just den morgon hennes man gifvit henne själf en kraftfull föreläsning om sättet att sköta en hushållskassa, ropar åt jungfrun, att hon »blir riktigt sjuk af hennes oerhörda, afskyvärda slarf! Alla dörrar på vid gavel och damtrasan på divansbordet som det enda minnet af en väl utförd städning!»

Och jungfrun inbillar sig kanske, då hon fått denna lilla underrättelse till lufs, att det

bara är i förmaket, som det ligger oväder i luften i dag — och att det inte alls är någon åska i köksspisnen.

Och den lilla näpna frun, som svassar omkring i sitt koketta hushållsförkläde och lagar efterrätter, som genom en egendomlig skickelsernas gång alltid hamna hos portvakters barn, var säker om, att hon inbillar sig hjälpa grundligt till med sysslorna, som hon också lofvade, då hon staddes sin tjänsteande. Densamma, som å sin sida inbillar sig ha fått salig fader Jobs tålmod till arf och ägo, då hon nöjer sig med att slänga »fruns välsignade efterrättsjobb» ur vägen så ofta och så kraftigt, som omständigheterna tillåta.

Och den där frun, som på bjudningar och visiter med allvarlig och grubblande min talar om, att hon ger sina tjänare allt, *allt*, som de möjligen kunna fordra, och ändock äro de aldrig nöjda — det är tidsandans fel, påstår hon! — till och med hon är ett offer för själfbedrägeriet. Ty det är mycket troligt, att hon aldrig kommit att tänka på att ge dem ens en gnista af den öfverseende kärlek, som dock är en af de första plikterna mot våra medmänniskor — om ock en af de först glömda.

»Kärlek!» ropar säkert mången. »Skulle jag ge kärlek åt den kippskodda varelse, som knackar sönder mitt porslin, bränner vid min välling och gömmer en gardist i mitt köks-skåp!»

»Kärlek!» ropar kanske med ännu större förvåning den kippskodda varelsen. »Skulle det finnas kärlek emellan oss, mellan den, som äter sitt rikliga bröd utan sträfvan och i godan ro får hvila ut under eget tak, och den, som måste arbeta för att göra den födan så läcker och den bädden så mjuk som möjligt!»

Ty ack! man bedrar sig ej blott på sig själf, man inbillar sig ju också så mycket om andra. Och hon, som tillreder födan, vet föga med hur mycken sträfvan den erhållits, hon som ordnar den mjuka bädden, vet litet hur hård den dock kan kännas.

Och föga vet den, som smått fasar för den morska varelsen i köksregionerna, hur annorlunda det skulle se ut därute, om litet kärlek och förståelse trängde dit från herrskapssidans.

Det skulle helt visst hårda porslinet och förbättra husmanskosten. Och hvad gardisten i skåpet beträffar, så skulle han kanske endera dunsta bort som en elak dröm eller förbytas till en hederlig och ej fördold verklighet. Ty frun skulle minnas sin egen ungdomstid och, fast hon då var omgifven af en hedersvakt af förkläden, tänka, att det som hörde till hennes skäraste, ljufvaste minnen, ej gifvet måste vara något ondt och förbjudet för den, som tyvärr blott har ett sotigt köksförkläde att tillgå. Och hon, som bär det, skulle känna i luften, att frun därinne mindes så väl och så vackert — och så skulle hon kanske själf blott få vackra minnen att bevara från ungdomstiden. Minnen, som måhända plåna ut många sorgsna och bittra tankar hos henne, som under sträfvan ätit andras bröd och hvilat sitt trötta hufvud under andras tak.

Ja, det kunde ju till och med hända, att när en flik af själfbedrägeriets slöja var lyftad och man kommit på det klara med, att man ej gifvit allt hvad man bort, då man icke gett kärlek och icke känt ansvarsskyldighet — det kunde ju hända, att man då fann, att det var som att sätta in pengar i en bank att skänka kärlek åt den hemlösa

och öfverseende åt den underordnade. Man fick mer igen, än man gaf.

Och det är väl ej på det hela taget så förfärligt mycket att ge ett vänligt uppmuntande ord då och då, litet personligt intresse och till och med — förfäras nu ej! — en smula förtroende, en liten inblick i ens eget lif. Blott så pass mycket, att bedrägeriets dimmor i någon mån kunna skingras äfven på det andra hållet och den fattiga förstå, att allt är ej guld, som glimmar, den arbetande, att alla äro vi arbetare på lifvets tungplöjda åkerland. Och kanske skulle af den missnöjda bli en, som böjde sig för arbetets fördelning, kanske af främlingen en vän.

Man hade visserligen då gifvit mer, än legostadgan fordrar, men man skulle nog snart inse, att man dock gifvit blott hvad som med rätta kräfvades af *en högre lag*.

Pärlor.

Skiss för Idun af Sophie Linge.

(Slut fr. föreg. n:r.)

Hundra år! Nej, hur kostligt! Hvem kunde tänka sig, hur den nu så ungdomsfriska och rosiga Sigridd skulle se ut vid den tiden.

Rektoristen och femteklassisten drogos så småningom inom flickkretsen, liksom myggan till ljuset, och snart haglade infall och roliga repliker som ett litet fyrverkeri emellan de unga. Själva mormor i sin länstol började att känna sig ung på nytt — och skrattade lika hjärtligt som någon af de andra, ehuru hon måste hålla näsduken för munnen för att dölja vakanserna i tandraden, som ingen tandläkare fått ersätta.

Elsa hade dragit af sig sina grå handskar, vikit ihop dem omsorgsfullt och lagt dem bredvid blomkrukan på fönsterbordet, och med dem var också den högtidliga stämningen borta, så att hon kände sig som en fågel i skogen. Nu satt hon med sin fulla kaffekopp i handen, men att hålla innehållet inom bräddarne vid de upprepade roligheterna, som man ju nödvändigt måste skratta åt, var ganska kinigt, och trots hennes försök att sätta en dam för sjögången, skvalpade en liten brun väg öfver brädden och rann utefter framvåden på hennes klädning. Grymt förlägen sökte hon att hejda floden, innan den nådde mattan, men råkade därvid att skvimpa ut återstoden af kaffet på damastduken.

Hon var nära att brista i gråt — så ledsen kände hon sig.

Sigridd, som såg hennes förlägenhet, skyndade att trösta henne.

»Se inte så tillintetgjord ut, kära Elsa. Det var ju inte bläck. Värre var det när Hanna Pram hällde ut bläckhornet öfver doktor Håkansons nya, ljusa sommarpantalonger.»

Och så följde en ny historia, som kom alla att glömma det lilla missödet. —

Hvem ringde så ljudligt på tamburklockan? Justitierådinnan, som var litet nervös, hoppade till på stolen.

Men ännu hastigare flög hon upp, då hon fick se den inträdande.

»Bengt, min rare gosse! — Kusin Bengt! — Så roligt att se dig åter. Vi visste icke, att du redan var kommen. Valkommen hem igen från din långa resa!»

Han möttes med så många glada utrop, den

lycklige Bengt, att det märktes, att han varit efterlängtd. I nära två år hade han också varit utomlands i och för vetenskapliga forskningar, och man hade ej väntat honom på ännu några dagar.

»Men hvarifrån kommer du egentligen, just nu?» frågade justitierådinnan och gaf honom en varm handtryckning.

»Nästan direkt från tåget, tant lilla, eller, om du hellre så vill, direkt från palmernas land.»

»Åh, då är den där palmen därifrån?» sade Sigridd och såg med glänsande ögon på en palmväxt, som han haft all möda att bevara oskadad under de lifliga välkomthälsningarna och nu bugande lämnade henne.

Ehuru alla de öfriga utbröto i ohejdad munterhet vid denna hennes naiva fråga, behöll kusin Bengt fattningen och svarade mycket allvarsamt:

»Om det varit möjligt, skulle jag nog fört med mig en äkta inföding åt dig, men den här har tyvärr inte vaknat till lif under tropikernas sol. Men just därför kommer den nog att trifvas så mycket bättre!»

Sigridd presenterade kusinen, doktor Borg, för sina vänner, hvilka alla tyckte, att han såg ofantligt »stilig» ut, och de båda skolgossarne granskade i smyg hans »piffiga» resdräkt samt voro idel uppmärksamhet, under det att han berättade några episoder från sin resa, fastän de kände, att de nu voro ohjälpligt undanpetade för aftonen. —

Det gick som ett vägsvall öfver salsgolvet. Ljusa och mörka hufvuden höjdes och sänktes, smidiga gestalter smögo sig mjukt under de höjda armarne, och den lefvande väfven skiftade i alla upptänkliga färger.

»Väfvad vadmal och slå tillsamman,
Låta skottspolen gå, gå!»

Friska, ungdomliga röster ljödo genom rummet, och justitierådinnan satt vid pianot och ackompanjerade.

Men plötsligt hördes ett utrop, och det blef stagnation i rörelsen. En tråd i inslaget hade brutit.

»Margits halsband!»

Öfver musikens toner ljöd detta utrop i smärtsamt tonfall, och när de dansande vidgade kretsen, såg man midt i densamma Elsa med en del af sitt korallhalsband i handen; en annan del hängde fast i doktor Borgs urkedja, och dessutom låg en del af de röda pärlorna kringströdd på golvet.

Då Eva kringut under hans upplyftade arm, hade halsbandet fastnat i kroken på hans urkedja och slitits af, innan hon kunnat hindra det.

Doktor Borg stod ett ögonblick som paralyserad med blicken oafbrutet fästad vid Elsa, hvilken med nervös ifver skyndade att samla ihop pärlorna, biträdd därvid af de andra flickorna, löste därefter varligt den del af halsbandet, som ännu hängde fast vid hans urkedja, och gick fram under taklampan för att taga det i närmare skärskådande.

Hvad han såg i denna stackars sönderbrutna länk, visste ingen, men hans läppar drogos till ett melankoliskt leende, och en fuktig glans beslöjade hans mörka ögon.

»Vill ni lämna mig äfven den andra delen af pärlbandet, fröken Elsa? Min klockkedja var orsak till missödet, och jag håller nu på min rätt att låta sätta det i godt stånd igen. Kanske är det till på köpet något dyrbart minne för er?»

»Ack nej, icke för mig! Det vill säga — det är inte mitt. Min syster rör om det, och jag hade lofvat att vara mycket aktsam om det.»

»Säg henne, att jag är mycket ledsen öfver hvad som händt, men att hon snart skall ha det felfritt i sina händer igen. Om en dag eller två.»

När Elsa efter supén skulle taga reda på sina handskar, fann hon till ytterligare bedröfvelse, att de kommit i alltför nära beröring med fatet till blomkrukan och voro genomdränkta af vatten. Med tungt hjärta anträdde hon därför hemvägen. Utan halsbandet och med genomdränkta handskar. Hvad skulle Margit säga om allt detta!

Men doktor Borg stannade en stund längre än de andra och hade därunder ett förtroligt samtal med justitierådinnan, från hvilket han kom tillbaka med mycket upprördt utseende.

* * *

Margit hade svårt att dölja sin ledsnad, när hon fick veta, hur illa det gått med halsbandet, men då hon såg, hur bedröfvad Elsa var däröfver, gjorde hon henne ej några vidare frågor eller förebräelser. Finge hon det också tillbaka i fullkomligt godt skick, så var det dock profaneradt af att gå genom så många främmande händer, och ehuru hon visste, att den betydelse hon lagt i det sätt, hvarpå det gifvits, förmodligen endast var ett uttryck för de känslor hon själf bar för gifvaren, så hade hon dock under sitt stråfsamma, färglösa lif nästan omedvetet lefvat sig in i den föreställningen, att dessa röda pärlor fortfarande voro en länk mellan henne och honom, hvilken hon nu ej kommit i någon beröring med under en ganska lång tid.

Och ändå! På huru lösa grunder hade icke hennes ljufva förhoppningar varit byggda. Med smärta insåg hon det nu, när tankarne gingo tillbaka, dröjande vid den förgångna tiden, då hon — ännu ansedd som en rik mans dotter — tillbragte en lång, skön sommar på landsbygden hos aflägsna släktingar och där nästan dagligen kom i beröring med den unge vetenskapsmannen från universitetsstaden.

Hade han visat henne mer än vanlig uppmärksamhet? Hon kunde ej förneka det. Men han var ju vänlig och uppmärksam mot alla, och hon hade kanske bedragit sig. Huru som helst, så var nu drömmen slut, och det röda halsbandet, som hon vunnit af honom på »filippin», och på hvilket hon hittills gömt som på en relik, var numer blott en bruten länk — det brutna bandet mellan honom och henne.

Ett par dagar efter födelsedagsfesten hade Margit genom en vänlig biljett från justitierådinnan blifvit ombedd att göra henne ett besök i anledning af ett arbete, som hon ville lämna i Margits skickliga händer, och som det skulle bli en öfverraskning för justitierådet, bestämdes därtill en timme, då han säkert var borta från hemmet.

»Min man har just nu gått till sitt ämbetsrum,» sade justitierådinnan, när Margit följande dag infann sig hos henne, »och vi kunna i ro planera och öfverlägga om vårt gemensamma arbete.»

Margit tog af sig ytterplaggen och ombads att stiga in i den hemtrefliga salongen, där en munter brasa brann i kakelugnen. Som vädret var skarpt och blåsigt, så hade hon frusit hela vägen i sin tunna kappa och fann det därför så mycket behagligare att få hvila ut en stund i det varma rummet.

»Förlåter ni, om jag lämnar er på en stund?» sade justitierådinnan vänligt. »Jag höll just på att avsluta ett angeläget bref och har endast några rader kvar. Ni kan också behöfva hvila litet, innan vi börja vår rådpåläggning.»

Hon sköt en länstol fram till brasan och bad henne taga plats där.

»Ni ser blek och frusen ut,» sade hon, »och värmen skall göra er godt.»

Margit njöt att börja med af att stirra in i brasan, men blef sedan frestad att se sig omkring i det vackra rummet, där det fanns tafel, konst saker och blommor i öfverflöd. Så hade det också sett ut i det rika hem, där hon tillbringade sin första ungdom, och med välbehag insöp hon denna ljumma och af blomdoft mättade luft, som så lifligt påminde henne om de förgångna tiderna.

Hon stannade ett ögonblick framför trymån, som helt och hållet återgaf hennes långa smärta figur.

Det var längesedan hon såg sig själf i en sådan spegel. Hvad hon blifvit blek och mager, och hvad hon, i sin enkla svarta klädning, stack af mot lyxen i omgifningen. Hon greps af en smärtsam förnimmelse att ej höra hit och vände häftigt ryggen åt bilden i spegeln.

Då föll hennes ögon på ett bord med fotografier och bland dem en — i ett elegant ställ — kunde det vara möjligt?

Rädd att bli öfverraskad, vågade hon ej röra vid porträttet, men stod framför det en lång stund med drömmande blick och knäppta händer.

En lätt rörelse i rummet kom henne att vända sig om; hon var ej längre ensam.

Hon stannade som förlamad och blef först så blek, att den unge mannen innanför dörren hastigt skyndade till som i afsikt att stödja henne, men blodet kom hastigt tillbaka i sjudande vågor och öfvergöt hennes kinder med brännande rodnad.

»Fröken Margit, kan ni förlåta — jag skrämde er — känner ni igen mig?»

»Om jag känner igen er, doktor Borg!»

»Ja, det är nu öfver två år sedan vi sist träffades. Jag har varit utomlands sedan dess, och ni — ni har gått igenom mycket under den tiden.»

Han såg henne in i ögonen med en varm, medlidsam blick.

Åter lugn och behärskad kunde hon nu svara honom utan en darrning på rösten.

»Ja, det har inträffat stora förändringar för mig — smärtsamma förluster. Min far... jag har mistat honom.»

»Och jag visste ingenting därom, förrän jag kom tillbaka från min resa för ett par dagar sedan. Första aftonen jag var hemma sammanträffade jag här med er syster och fick då af min tant reda på edra förändrade omständigheter.»

»Hvad, var det således ni som —»

»Ja, Margit, det var jag, som — han gick henne ett steg närmare — »som förstörde ert halsband, och som nu bönfäller om att för andra gången få lämna det åt er, men denna gång med ett förbehåll.»

»Med ett förbehåll» — hon upprepade hans ord mekaniskt.

»Att själf få sätta det på er.»

Hon böjde lydigt sitt hufvud, och med darande händer fästade han de röda pärlorna om hennes hals.

»Och nu beror det på er, om ni anser denna länk vara nog stark att blifva ett band, som förenar oss för alltid — en symbol af den kärlek som, under de år jag varit frånvarande, alltmera vuxit till — pärla vid pärla — och nu helt och hållet omsluter er. Vill ni lösa eller binda?»

Hon hade sjunkit ned i länstolen framför brasan och gömt sitt ansikte mot det mjuka

ryggstödet. Så låg hon en stund, utan att svara, men såg till sist upp mot honom, där han stod lutad öfver henne, och hennes ögon stodo fulla af tårar.

»Jag binder,» sade hon sakta, »och tackar Gud för er kärlek.»

Justitierådinnan stod i dörren med sitt bref i handen, men drog sig tyst tillbaka och lät portiern falla ned mellan sig och de unga.

Ännu är tid

att med endast 50 öre prenumerera för årets sista kvartal på *Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom*. Observera noga den prenumerationslista, som medföljde n:r 40 af *Idun*! Vi ha nu på allmän begäran utsträckt tiden för prenumerationen och för dessa listors insändande till den 15 nov. Alla, som inom den tiden prenumerera, erhålla alltså för det ofantligt låga priset samtliga de innehållsrika numren, däribland *det 32-sidiga, riktt utstyrda julnumret*, samt äga rätt att *deltaga i pristävlingarna*. I nästa n:r, som utkommer den 1 nov., skall *Kamraten* bland mycket annat meddela sina unge läsare

porträtt af den djärfve luftseglaren, öfveringenjör Andrée i hans resdräkt samt en afbildning af hans ballong.

Prenumerera genast!

Från Iduns läsekrets.

»Skapt som en guvernant...»

En af orsakerna till att guvernanters engagerande i familjerna på landet så mycket som möjligt inskränkes är tydligen att finna i det förhållandet att en till lärarinna antagen anser sig ej behöfva deltaga det ringaste i de inom ett hus på landet förefallande göromål, utan hafver sin varelse på sitt rum eller promenerar eller med ett ord sköter sin tillvaro på för sig angenämoste sätt, utan tanke på sin omgivning de tider ej lektionerna pågå. Naturligtvis kan man ej hafva direkta fordringar, att en guvernant skall göra mera än sköta undervisningen, så framt ej därom särskildt öfverenskommit, men saken är, att man tycker mycket om, att ett fruntimmer, som man har i huset, har så pass intresse för allt där förekommande, att man mycket gärna såge det hon t. ex. vid tillfällen, då det är brådt med bakning, strykning, slaktning eller dylikt, själf erbjöde sig hjälpa till efter förmåga i stället för att, sedan maten är ordentligt inmundigad, såsom nu vanl. sker, hon springer upp på sitt rum och ej blir synlig förrän vid nästa matbud.

De flesta guvernanter vilja troligen gifta sig, och detta är ju ej att förtänka dem, men i nio fall af tio äro de i allmänhet, just till följd af att de ej deltagit något i hushållsbestyr, mycket olämpliga till husmödrar, åtminstone på landet, och komma därför att välla sina män många bekymmer och ledsamheter förutom kostnader under den tid de som unga fruar skola sätta sig in i alla dessa olika göromål, som ett hushåll på landet kräver.

Är deras tid så upptagen med lektioner, att intet annat hinnes med, då förfaller helt och hållet hvad här ofvan sagts, men det är högst sällan detta är förhållandet, utan ges i allmänhet godt tillfälle att visa sin goda vilja härutinnan.

Det gamla uttrycket: »skapt som en guvernant» skulle helt visst ej så ofta få höras, om de värda damerna ville följa det råd, som här givits. I de flesta fall är det för de personer, som måste engagera guvernanter, en verklig plåga att ha dem i huset, just till följd af denna deras ensidiga uppfattning af sin tjänst, och man försöker därför så litet som möjligt göra sig beroende af dem. Flickorna sändas nu redan ganska små in till skolorna i städerna, fast man mycket hellre skulle sett, att man kunnat hafva dem i hemmen, tills de varit något mera vuxna, och därigenom få egna dem mera omsorgsfull föräldravård än som nu blir fallet.

Man hör så mycket klagas öfver, att det är så svårt för dem, som vilja blifva guvernanter, att få platser — nå ja! det är sanning, och ett af huf-

vudskälen se ni själfva här ofvan. Läggen därför bort edra ytterst ofrefliga guvernantmanér och blifven såsom andra människor och deltagen i deras sysslor efter tid och förmåga, därigenom blifva ni trefliga i huset och omtäckta, och då är allt för troligt, att eder hjälp i familjerna på landet blir mera eftersökt och värderad än hvad nu tyvärr är förhållandet.

X.

Fattiga barns boklån.

Genom en händelse kom jag för några år sedan i beröring med en fattig familj här i hufvudstaden. Jag hade länge önskat att på något sätt få göra något litet för de fattiga, men som en ung flicka ej har så lätt att finna rätta sätet, blef min önskan länge oppfyllt. Att jag en gång fick den oppfyllt, kan jag, om man så vill, kalla en slump, ehuru jag själf hellre kallar det något annat. Men jag vill nu berätta, hur det tillgick. En fattig gumma tiggde en dag af mig. Jag kom då att tänka på, att jag kanske skulle kunna hjälpa henne något mer en annan gång, och frågade därför efter hennes adress. Hon sade mig sitt namn och ett nummer på en gata långt bort åt en af de södra tullarna. En dag gick jag dit för att taga reda på henne. Väl kommen till ort och ställe, fick jag fråga mig fram från dörr till dörr, men ingen tycktes känna till kvinnan, så fullt af familjer voro instufvade i de otaliga små kyffena. Just på väg att gå, träffade jag på gården en fru, som verkligen hade reda på den jag sökte. Af de upplysningar hon lämnade mig, kom jag underfund med, att tiggerskan gifvit sig ut för att ha det sämre, än hon hade det, och att hon hörde till yrkestiggarnes klass och lefde på att skicka ut sina barn att tigga, och afråddes jag på det enträgnaste att göra något för henne. »Men om fröken vill hjälpa någon fattig, så finns här i samma gård en verkligt fattig familj, som jag tror vore en välsignelse att hjälpa,» sade nämnda fru. Nåväl, jag följde rådet och knackade på en dörr till ett rum, som beboddes af en änklings med 3 barn, hans gamla moder och dessutom några inboende karlar. Endast den gamla, som var 75 å 80 år — hon var den som med sina brutna krafter skötte hushållet — var hemma. Med förundran hörde hon först på mig, men när hon så fick klart för sig, att jag ville försöka vara dem till någon hjälp, kunde hon icke nog tacka mig. Jag sade henne såsom sanningen var, att jag ej hade mycket pennigar att förfoga öfver, men att jag gärna ville vara dem till någon nytta, om jag kunde på något annat sätt, såsom t. ex. att ge barnen begagnade kläder. Vi talades länge vid, och under tiden kommo barnen från skolan, och under samspråket med dem fick jag höra, att de voro roade af läsning. »Ack ja, bara de ha en bok äro de så tysta och snälla, och jag får då god tid att sköta om mitt,» sade farmodern, »men när de inte ha något att läsa, då är det allt svårt ibland att hålla såväl rummet som dem själfva snygga, ty då rusta de så om här och slås och rifva sönder sig.» Jag lånade dem därför först mina egna sagböcker, och sedan fick jag mina vänner att låna ut. Jag gaf dem med flit inte böckerna, ty på detta sätt kunde jag ju låna ut dem till den ena familjen efter den andra. Många ha de tacksägelse varit, som jag fått emottaga, såväl af de förtjusta barnen som af föräldrarna, för det nöje och relativa hemtrefnad de säga jag förskaffat dem med detta mitt mer än enkla sätt att »göra godt».

Skulle ej du, ärade läsarinna, vilja göra på samma sätt? Alla ha vi ju åtminstone några böcker, och inte skola vi väl vara så rädda för att låna ut dem. Och är du själf moder till små ostyningar, då bör du i dubbelt mått finna denna sak behjertansvärd, ty då vet du, att det till och med för dig i ditt goda hem kan »kännas skönt», när barnen sitta lugnt och läsa. Och huru nyttigt vore det ej äfven för dina små att få lära sig att glädja små fattiga barn. Huru mycket viktigare är det ej att lära dem tänka på andra än att pränta in hos dem, att de skola vara så rädda som möjligt om sina böcker och därför aldrig låna ut dem. Huru mycket mer hedrande vore det ej såväl för ditt som dina barns hjärtan, om böckerna stode på hyllan med en eller annan fläck, ditsatt af en fattig liten läsare, än om de stode där otadliga år efter år, men också så mycket tydligare utvisande eder egoism. Och ändock, huru oändligt litet värdt är ej det du med så liten oppoffring gör mot de tacksägelse, ja välsignelser, hvarmed de fattige återgålda dig!

Ellen.

En god kopp kaffe.

Det bästa, billigaste och helsosammaste kaffe är vårt ängrostade och malda **Hushållskaffe** å 1:05 pr 1/2 kg., som finnes äkta endast uti vår butik

Stockholms Kaffe-Aktiebolag

4 Klara östra kyrkogata 4

En svensk osed.

Några ekonomiska funderingar.

Af

Ellen Bergström.

(Forts.)

I vad de många behofven angår, är det viktigt att stå emot i begynnelsen. Lämna man i detta som i många andra fall ett finger, måste snart hela handen följa med. Man måste i sin grodd kväfva detta otidiga begär efter saker, för hvilka man har föga eller ingen användning. Allt detta myckna för öfrigt, som frestar, då man ännu ej äger det, då man ser det i bodfönstret, huru förändrad det ej karaktär, sedan det kommit i ens ägo, sedan det blifvit förflyttadt till det egna hemmet! Efter några dagar lägger man ej längre märke till det, och efter en tid begriper man ofta ej, att det kunnat väcka ens lystnad. Och när man ätit upp läckerheterna, druckit ur vinerna och slitit ut de vackra toaletterna, hvad har man då längre för nöje af dem? Ingenting är öfrigt mer än det *nu* dubbelt tråkiga bekymret att — betala dem.

När man tager på räkning, förlorar man sitt oberoende. Man kommer i ett slags tacksamhetsförbindelse till alldeles främmande personer, som kännas allt obehagligare i den mån, som skulderna växa. Den skuldsatte är i allmänhet försagd, och han låter topprida sig af den eller den, som står under honom, men har en fodran på honom. »Gärna rides på den rygg, som för alla krökes», och få äro de nobla naturer, som icke gifva vika för frestelsen att råda, då de hafva öfvertaget. Som motstycke härtill må erinras om, huru den späckade portmonnän i sanning icke har liten förmåga att gifva manhaftigt väsen åt sin lycklige ägare, hvarför det samma som på våra nuvarande sedlar ofta stod på latin på gamla plånböcker: Härifrån styrka och säkerhet.

Vidare tränga sig helt naturligt in på mig bekymren för, huru jag skall kunna betala alla räkningar, så framt jag är en något så när hederlig och samvetsgrann person. Dessa bekymmer tilltaga i styrka dag från dag, och hur mången har på dem mist sina dagars lugn och natters sömn.

Tyvär finns det äfven många, som taga det helt lätt med sina skulder, som tycka, att fordringsägarna snarare än de själfva ha skäl att vara sömnlösa, som hvarken hvad sömn eller matlust beträffar låta skulderna bekomma sig det ringaste. Öfning gifver färdighet här som i andra fall. Men att ringakta plikten att göra rätt för sig demoraliserar; och utan öfverord kan man påstå, att den människa, som låtit det gå därhän, en dag skall göra sig skyldig till än mer grava förseelser.

Att lefva och kläda sig på andras bekostnad innebär en djup förödmjukelse, som själfkänslan borde bespara en. Icke dess mindre är det helt vanligt, att unga eleganta herrar snobba på promenaderna i kostymer, för hvilka de stå i skuld hos skraddaren; att fina damer briljera på baler i obetalade klädningar; att herrar sitta på restauranter och inmundiga läckra rätter, som de icke se sig goda att betala på år och dag; att det fina möblemanget i mångt hem egentligen tillhör tapetseraren etc., etc.

Det hör till sällsyntheterna att en skraddare får kontant betalning; och huru mången stackars sömmerska har icke fått vaka tills

hennes hufvud värkt och ögonen svidit, ej haft tid att laga ordentlig mat åt sig, utan lefvat på kaffe för att sedan vecka efter vecka få vänta på den välbehöfliga arbetslönen. Skraddare och sömmerskor känna mycket af det gentila lifvets fränsida.

Huru sjukt, huru genomfrätt är icke allt detta! Huru måste det ej inverka på människors ställningar och förhållanden! Hvilket utrymme skall finnas för allvarligt arbete, för långsam förkofran, för ostörd trefnad och glädje under sådant.

De unge männen äro måhända de, som mest skatta åt det missbruk, vi här sysselsätta oss med. — Denna uppsats blir kanske icke läst af dem, men vi kvinnor, i egenkap af mödrar, systrar eller trolofvade, hafva en dyr plikt att söka inverka på dem. — I hopp och tro, att det skall kunna gå på något outransakligt sätt, gifver den unge mannen sig in i en mängd förhållanden, trasslar in sig på hundra sätt. Ack, det går icke på dessa outransakliga vägar! Hvarken far eller ett rikt gifte kan till sist utreda härfvorna, hvarför och slutet så ofta heter ruin och själfmord. Må den unge mannen därför hellre vänta i blygsamma förhållanden, under försakelser af olika slag, och komma något så när rustad till de marker, där han skall kämpa lifvets strid! Må han, så vidt möjligt är, börja sin bana utan skuld. Han skall måhända synas de andra egendomlig, då han ej deltagar i deras dyrbara lefnadsätt; han skall hinna blifva litet äldre än sina mer lyckligt gynnade kamrater. Må vara! Detta bör uppvägas af den ro, han erfar, den frid han har för bekymmer, som hans skenbart lyckligare kamrater bagateliserar.

En af Sveriges allra rikaste män har själf berättat följande: Mitt första år på kontor lefde jag på tjugu riksdaler i månaden, som jag fick låna af min bror; jag åt knappast annat än bröd, som jag förvarade i en trälåda, som jag själf gjort; andra året fick jag 300 riksdaler i lön; då tyckte jag, att jag var rik. Sedan gick det oupphörligt uppåt.

Men mången far har sig själf att tacka, att sonen lefver öfver tillgångarna, och att han för honom får betala likt och olik, ja, till och med sådana räkningar som den berömda: Suttit sönder en basfiol. Han visar ofta med sitt exempel vägen. Barnets naturliga instinkt är emot kreditväsendet och högeligen upplysande för den, som vill gifva akt därpå. »Huru kan man köpa utan penningar?» säger den lille gossen, eller: »Låt mig slippa gå och hämta det där, då pappa ej har penningar att skicka med mig; det är så otrefligt!» Enkla oskuld! Du ser saken riktigare än din vise och pröfvade far, och din blyghet är mer värd än hans taperhet emot den makt, som heter krediten.

Men efter hand finner gossen, att det går rätt bra för sig att köpa utan penningar, att det icke är farligt alls att gå in i boden och taga på räkning. I stället för att missakta honom går ju bodherra honom till mötes med förekommande artighet, han räcker honom, hvad han begär, lika ifrigt som konduktören i spårvagnen sträcker fram bössan, och snart gör han sina små affärer i bakelse och karameller på kredit efter samma recept, som hans far gifvit honom. Som alla dåliga vanor hänger vanan att taga på kredit vid och följer honom kanske hela lifvet igenom.

Vi vilja ej inlåta oss på den djupt sorgliga sagan om en eller annan yngling, som, sedan han lefvat stilla och försakande och

därmed fått ett namn som pålitlig person, lät sig därås af kreditens demoniska lockelse och snart liksom fattades af ett hjul i maskineriet och rycktes bort, upp och ned, fram och åter, tills han låg där lemlästad och vanmäktig. Mången för fäderneslandet dyrbar kraft gick till spillo i universitetsstaden, där i nu tillryggalagda dagar det var så bedröfligt lätt att få kredit hos den eller den handlanden, som nog förstod att förr eller senare taga ut sitt. Man har anmärkt om universitetsskulder, att de så egendomligt envist hänga i, och mångt ädelt lif blef förstöadt genom dem.

(Slut i nästa n.r.)

Ur notisboken.

August Blanches syster. I tisdags afled härstädes efter en kortare sjukdom änkefru *Cornelia Carlstedt*, född Blanche, i en en ålder af 73 år.

Fru Carlstedt, som var en yngre syster till författaren August Blanche, var en på hufvudets vägnar begåfvad kvinna. Med stor fantasirikedom förenade hon sällsporda dramatiska anlag, ehuru dessa icke, såsom hos den äldre systern, fru Augusta Isberg, kommo konsten till del. Begåfvad med en ovanlig berättareförmåga och ett godt minne, var hon i sina yngre år ansedd som en utmärkt sällskapsmänniska, den där väl visste konsten att underhålla sina gäster. Änka sedan tolf år tillbaka efter ombudsmannen i riksbanken, härads höfding C. J. Carlstedt, har hon efter mannens död fört ett mycket tillbakadraget lif och bodde i flere år på Annero vid kyrkogården för att vara sina döda så nära som möjligt. Intim väninna med Emilie Carlén, umgicks hon ända till det sista med henne, och den stora författarinnan brukade fira sina födelsedagar i hennes hem.

Fru Carlstedt sörjes närmast af en dotter, två mågar, generalkonsul Carl Engwall och kanslirådet Edvard Kolmodin, barnbarn samt enda kvarlevande syster, fröken Hilda Blanche.

*

Fröken Hulda Lundin. den framstående slöjdinkpektrisen, som vid världsutställning i Chicago på ett glänsande sätt fört svenska folkskolans runor, har nu återkommit till hufvudstaden från sitt besök i fjärran västern. Det fria och högt utvecklade skolväsendet har på vår landsmanninna gjort ett mäktigt intryck, hvilket man ju, med tanken på hennes ovanliga energi, kan hoppas skall göras fruktbringande på ett eller annat område här hemma. Fröken Lundin tog hemvägen öfver Liverpool, där hon i förra veckan höll föredrag vid det katolska och vid det protestantiska seminariet.

*

Ut till hedningarne. Fröken *Stina Sahlin* dotter af prof. C. Y. Sahlin i Upsala, har i dagarne afrest från hemmet för att anträda färden till sin förut omnämnda missionsverksamhet bland hedningarne.

*

En »matgumma». Här om dagen afled i Upsala en för många studentgenerationer väl bekant person, fröken *Charlotta Westberg*. År 1857 började fröken Westberg mathållning för studenter i dåvarande Lindbergska gården, och i 18 år höll hon dylik spisning i Uplands nation. Då hon dessutom under de 32 år hon sysslade med ofvannämnda handtering gjort sig känd såsom mycket hjälpsam mot mindre bemedlade studenter, ihågkommes nog hennes minne med tacksamhet af mången.

*

Till den stora hvilan. Den 19 dennes afled härstädes efter en längre tids sjuklighet i en ålder af 75 år fru *Louise Cederschiöld*, född *Quade*, änka efter den i slutet af förlidet år aflidne kammarherren f. d. kammarrådet Rudolf Cederschiöld. Den aflidna sörjes af två söner, den ene t. f. generalkonsuln i Köpenhamn Staffan Cederschiöld och den andre grosshandlaren härstädes George Cederschiöld.

*

Juvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg 1

Juvel-, guld- och silfverarbeten, passande till lysnings- och hederspresenter. **Bordsilfver**, eleganta mönster till lägsta pris efter dagens kurs å silfver. **Armband, Broscher, Nålar, Ringar, Kedjor** etc. i stort och modernt urval till billigaste pris. **Diamantringar** med 1, 3 och 5 diamanter från 20, 60 och 125 kr. Reela varor. Billiga priser. — Bref besvaras omgående.

Kvinnojury vid Chicagoutställningen. För första gången i världens historia se vi nu i Chicago en af regeringens utnämnd kvinnojury intaga sin plats bredvid den manliga. Af de ungefär 500 domarne äro 100 kvinnor. Och för första gången är kanske äfven den åtrådda betalnings-likställigheten tillämpad i stort, ty trots åtskilliga invändningar, som i förväg gjordes här emot, ha de kvinnliga prisdömnarna fått precis samma honorar som de manliga. Att experimenterat varit i allo lyckadt, erkännes från alla sidor.

Teater och musik.

Kongl. operan utvecklar denna höst en rastlös verksamhet. Sålunda har man nu återigen ett nytt program färdigt, upptagande ej mindre än tvänne nyheter, nämligen »Jolantha» och »Bybarberaren». Det nya programmet har varit bestämdt att gifvas första gången som i afton.

Melba-föreställningarna hafva ånyo framflyttats samt tillika inskränkts till tre. De gifvas den 31 dennes, då »Romeo och Julia» uppföres, samt den 3 och 6 november med resp. »Lohengrin» och »Faust».

K. Dramatiska teatern. Ett nytt helafstonsstycke af vår begåfvade och ej minst för Iduns läsarinor välkände författare hr *Ernst Lundquist* gick i måndags för första gången öfver vår främsta dramatiska scen. »Kusin Jacques» bevisade sig vara en angenäm bekantskap att göra, en stockholmsk familjeinteriör af god lokalfärg, med en visserligen något tunn handling, men med friskt lynne, underhållande dialog och af den nobla ton, som alltid kännetecknar hr Lundquists författarskap. Publikken mottog nyheten med varmt, om än icke bullrande bifall, och torde densamma helt visst komma att intrangeras bland de godlynta och gedigna saker, som länge hålla sig stående på repertoaren.

De hemtrefliga scenerna fingo äfven en jämn och värdig framställning, som väsentligt bidrog till det angenäma intrycket. Herr *Fredrikson* utförde titelrollen med ledighet och värme; de kvinnliga rollerna hade i fruarna *Fahlman* och *Rundberg* samt fröken *Ahlander* funnit förträffliga representanter, och hr *Beckström*, *Hedlund* och *Rydgren* förtjåna likaledes ärligen erkännande.

Vasateatern, som redan 25 gånger å rad uppfört »Fogelhandlaren», har nu utbytt denna mot Herve's komedi-vådevill »Lili». Närmare härom i nästa nummer.

Marcella Sembrich's första konsert ägde rum sistlördag i Musikaliska akademien. Ledsamt nog var publikken ej så talrik, som man för den celebra sångerskans skull kunnat önska. De som funnit sig hade emellertid så mycket större skäl att känna sig belåtna. Utan att föregås af en massa braskande reklamer kom fru S. hit och eröfrade från första stunden publikken med storm. Också var det mycket längesedan vi här hade tillfälle höra en så briljant stämma, af ett alldeles ovanligt omfång och alla register igenom af en jämnhet, som svårligen torde kunna öfverträffas. Tonansatsen är absolut säker och klockren och koloraturen rent af öfverdådig. Med ett ord, sångerskan hör till dessa konstnärstjärnor, som tyvärr äro alltför sällsynta, och som därför blanda så mycket mera, då de visa sig på firmamentet.

Att fru S. med hvarje nummer å programmet framkallade allt lifigare bifall, behöfva vi väl knappast nämna. Entusiasmen växte som lavinen och kulminerade efter sista numret i en mängd inropningar, näsduksviftningar och bravopor. Allt förberådade ett fullt hus till den andra konserten på torsdagen innevarande vecka.

Musikföreningen, som med denna höst börjat sitt fjortonde arbetsår, kommer under instundande vinter att gifva tre konserter under kapellmästaren Franz Nerudas anförande och enligt följande program: *första konserten*: Anacreonovertyr af Cherubini, »Rosa rorans bonitetem» af Norman och messa i C-dur af Beethoven; *andra konserten*: »Årstiderna» af Haydn; *tredje konserten*: »Paulus» af Mendelssohn. Programets gedigna beskaffenhet och hr Nerudas öfverlägsna anförarförmåga skola tvifvelsutan komma att göra dessa konserter till lika utsökta konstnjutningar som de musikföreställningar, hvilka af musikföreningen under samma anförare de senare åren blifvit gifna. Teckning för abonnemang kan när som helst verkställas i Looströms bokhandel vid Norrbo. Abonnent äger tillträde ej blott till konserter och gene-

ralrepetitioner, utan jämväl till alla föreningens förberedande öfningar.

Första konserten är afsedd att äga rum i medlet af november.

Fru Anna Luudbergs matiné om söndag i Berns salong, vid hvilken flere framstående krafter medverka, bjuder bland annat på en »première»: »Skolrätten», ny operettmonolog af Ernst Wallmark, musiken komponerad af direktör Nils Th. Kjellander. Såväl text som musik till »Skolrätten» äro särskildt skrifna för matinégifverskan.

Herr Erik Åkerberg gifver nästkommande torsdag konsert i Musikaliska akademien härstädes med biträde af flera framstående förmågor.

En gammal historia.

Af *Helena Nyblom*.

(Forts.)

Här gömde hon sig bakom gardinen, hvarifrån hon såg, hur man bar bort de sista sakerna från kvällsbordet, och hur tjänstfolket kom uppenbar hufvudingången för att vara med vid aftonbönen. Nu! — nu måste hon bort! Hon föll på sina knän midt på golvet med händerna för ansiktet.

»Min Gud!» stönade hon, men ingen bön kom öfver hennes läppar, ingen tanke rönde sig längre inom henne. Hon hörde blott sitt eget hjärta slå som på en jagad fågel, och hennes händer skakade.

Hon hade en lång korridor att gå genom och så nedför den breda trappan. Det berodde på, att fadern ännu läste inne i salen, så att ingeu af tjänstfolket mötte henne.

Hon hörde hans klara stämma på andra sidan dörren, då hon gick förbi.

»Jag fattig, syndig människa, som med synd född» —

Det var, som om hon blef jagad ut ur huset med en förbannelse. Hon sprang nedför de sista trappstegen och öppnade den stora dörren, som gick ut till gården.

I den skumma aftonen låg allt grått i grått.

Icke en människa syntes till; hon kom lyckligt förbi den flygel, där gästkamrarna lågo, och därifrån var hon strax inne i parken.

Det var nästan mörkt under de höga träden, och i den långa lindalléen var det alldeles dunkelt.

Dagen förut hade det varit varmt sommarväder, men som det ofta händer omkring midsommartiden, hade vädret plötsligt slagit om.

Luften var kall som på en höstafton. Det regnade visserligen icke mera, men dagens regn droppade i hårda droppar ned från löfvet.

Tony snafvade öfver trägrötterna, som sträckte långt ut i alléen, hvarje prassel i löfvet fick hennes hjärta att stå stilla af ångest.

Var det någon som spionerade på henne och förföljde henne?

Hon, som hade tänkt sig som den lyckligaste timme i sitt lif den dag, då hon med sin älskade skulle draga ensam ut i världen; — hon tyckte, att hon nu gick som till en afrättning. Hela hennes kropp darrade och underliga ljusa blixtrar sköto förbi hennes ögon och förvirrade henne.

Då hon närmade sig det ställe i muren, där dörren var, såg hon, att den var stängd, men ett ögonblick därefter öppnades den, och mot den bleka natthimlen såg hon skepnaden af en högväxt man afteckna sig, inhöljd i en kappa.

Han sträckte armarne emot henne och hviskade: »Tony, var inte rädd, — det är jag!»

»Genom den öppna dörren såg hon en postvagn förspänd med fyra hästar.

Djuren skrapade otåligt i jorden, och kusken hade all möda att hålla dem stilla.

»Kom, älskade! Skynda dig!» hviskade åter den älskade stämman, men i det samma hörde hon sitt namn ropas från motsatta sidan af parken. Det var faderns röst. Den ljöd genomträngande och ångslig.

»Tony, Tony! Hvar är du?»

Hon stannade ovillkorligt och tog ett par steg tillbaka.

»Skynda dig, Tony! Vi ha icke en minut att förlora,» hviskade åter grefvens stämma. »Om ett ögonblick kunna de vara här, och allt är förloradt!»

Han sträckte ut armarne som för att gripa henne, men nu ljöd åter faderns stämma, närmare

och starkare och denna gång med ett sådant uttryck af ångest och förtviflan, att blodet stod stilla i hennes hjärta.

I det samma såg hon ljus röra sig bakom löfvet. Man bar en stor lykta ned genom alléen, och flere personer följde efter. Hon kände det omöjligt att röra sig och slöt ögonen i en maktlös svaghet.

»Tony, min älskade!» det ljöd som om hennes kärleks stämma ännu en gång kallade henne, men benna gång svag och klagande, liksom långt dorta.

Därefter uppsteg omkring henne ett brusande som af ett haf, som plötsligt sätter sina vågor i rörelse.

»Nu dör jag,» tänkte hon svagt och så förlorade medvetandet.

* * *

Det föreföll henne, som om hon vaknade efter döden, då hon första gången vid fullt medvetande med sig ligga i sin säng i sitt gamla rum på Arvidsnäs.

Hon hade ännu icke tillräckligt krafter att klargöra för sig själf, hvarför hon låg där, och hvar hon hade varit.

Och hon fick aldrig klart veta det. Man hade strax efter hennes flykt saknat henne, och, vägled af en liten flicka, som från köksflygeln hade sett henne hastigt gå nedåt parken, klädd i resdräkt, strax kommit henne på spåret.

Någon misstanke hade man säkert haft för att så där oförtöfvadt förfölja henne, men hvad än hennes föräldrar och syskon hade sett och misstänkt, häntydde de aldrig därpå.

Man hade tillfälligtvis funnit henne afsvimmad i alléen; det var allt hvad man sade henne, — och en lång hjärnfeber, som följde efter denna svimning, hade för alltid skiljt, det, som varit, från det, som skulle komma.

Hon sköttes med den största ömhet, och då hon ännu var en blek och mager rekonvalescent, talades ingenting om bröllopet.

Men då rosorna voro döda och rönnarne sprungo i blod, stod hennes bröllop i all stillhet med onkel Jonas, och hon flyttade öfver till Åby, icke långt från sitt gamla hem.

* * *

Åby låg i skydd af stora skogar, och klimatet där var det mildaste i hela trakten. Där plockade man de första jordgubbarne, och där föll löfvet sist i parken.

Och liksom klimatet utanför var mildt och välgörande, var också den andliga luft, hvari Tony hade blifvit omplanterad, mild och välgörande.

Onkel Jonas var icke endast en god människa, han var också en fin natur, som med nästan kvinnlig instinkt anade och förstod allt, hvad Tony tänkte och önskade, och omsorgsfullt undvek allt, hvad som kunde stöta henne.

Rummen på Åby voro höga och ljusa. Där fanns fullt upp af allt jordiskt godt i ännu långt högre grad än hemma på Arvidsnäs.

Onkel Jonas hade så länge varit ungarl och blott samlat på hög, medan Tonys far hade en familj att sörja för och förde ett stort hus.

Det började roa Tony att ha så många vackra saker att råda öfver. Linneskåpet var outtömligt; till alla sängar i gästrummen funnos gamla, tjocka sidentäckor. Bordsilfret var också gammalt och tungt, och när Tony hade söndagsmiddag för sina föräldrar och systrar, mönstrade hon med välbehag det stora middagsbordet, som strålade af slipad kristall, femarmade ljusstakar och fruktuppsatser af förgylt silfver.

Hvad som också bidrog att göra Tony glad var att se sina föräldrars stora tillfredsställelse med hennes giftermål. I synnerhet var modern lycklig däröfver.

Till och med hennes vanliga kyliga sätt hade förändrats, och med ifver och intresse följde hon Tony öfver allt och mönstrade Åbys solida skatter, som om det varit hon själf, som var ägarinna till alla de massiva silfverskedarna och präktiga damastdukarne.

Så förlöt ett och ett halft år, under hvilken tid Tony med all möjlig samvetsgrannhet satte sig in i sitt nya kall, lärde känna folket, besökte de fattiga och började lära sig att kunna kalla siu man för Jonas, fastän ännu rätt ofta »onkeln» satt henne i halsen, när hon ropade på honom.

Det var medan Napoleon den förste ännu var kejsare, som onkel Jonas en dag kom in till Tony, där hon satt vid broderbågen, och frågade henne, om hon hade lust att göra en resa till Paris.

CARLES

fullt jämförbara med de engelska, fäs hos de flesta specialhandlare i huvudstaden.

FÖRSÖKI

C. W. SCHUMACHER

Kgl. Hofleverantör — 17 Norlandsgatan 17, Stockholm.

SPISBRÖD, många sorter. Försändes öfver hela riket. Begär priskurant!

Hon sprang upp från sitt arbete så fort, att hon välte omkull korgen med alla sina silkeshärfvor, och slog armarne kring hans hals.

»Du är den raraste och bästa onkel i hela världen!» utbrast hon.

Han kysste henne på handen och såg lika lycklig ut som hon öfver att ha beredt henne en glädje.

Och nu började förberedelserna till resan. Ingenting var fint eller godt nog till Tony, och hvad hon icke fick färdigt att taga med sig, kunde ju allra bäst köpas i Paris.

Resan med segelfartyg och postvagn var på den tiden en lång historia, men ingenting tröttade Tony.

Hon var vaken tidigt om morgonen och somnade icke förr än sent på natten af ängslan, att något af allt det nya och obekanta skulle undgå hennes uppmärksamhet. Kejsaren var i Paris, och där försiggick en mängd fester till hans ära, men onkel Jonas och Tony gjorde inga ansträngningar för att bli presenterade vid hofvet. De höllo sig på afstånd som främmande åskådare.

Allt som för resten fanns att se och höra uppsökte Tony från morgon till kväll, och hon hade endast en önskan ouppfylld. Hon hade ännu aldrig sett kejsaren. Hvar gång det hade varit tillfälle därtill, hade ett eller annat hinder kommit emellan.

Men vid en stor föreställning på operan hade det nu lyckats onkel Jonas att genom svenska ministern få två biljetter i en loge, hvarifrån Tony obehindradt skulle kunna sitta och betrakta den store härskaren, från det han kom till dess han gick.

Hon hade klädt sig med mycken omsorg i hvit silkestyll och äkta perlor. Kring håret hade hon en krans med skära rosor, och med sina spåda bara armar och sitt lilla, fint formade hufvud såg hon ännu ut som ett barn på sexton år.

Hennes hjärta slog, så att hon hörde det ända upp i halsen, då hon vid onkel Jonas sida tog plats i de röda länstolarne i logen.

Teatersalongen var helt och hållet besatt af herrar och damer i stor toalet. Tusentals vaxljus brunno öfverallt, och det gick en sakta susning genom hela den brokiga församlingen, som

alltid när många människor äro i feststämning och vänta på ett imponerande ögonblick.

Plötsligt reste sig alla. Orkestern började spela, och allas ögon vändes mot den kejsarliga logen, hvar till dörrarne slogos upp, och där kejsaren i generalsuniform, följd af sin stat, trädde in.

Han stannade ett par ögonblick orörlig med ett buttert uttryck, som icke upplystes af det ringaste lilla småleende. Efter ett par knapphändiga hälsningar åt alla sidor satte han sig, och alla andra intogo sina platser.

Onkel Jonas vände sig till Tony för att fråga henne, om hon nu var nöjd. Men hon såg icke alls emot kejsarens loge. Hon stirrade stelt framför sig, som om hon såg syner.

Hon hade blifvit krihvit i ansiktet, läpparne öppnade sig, och utan att veta hvad hon gjorde, lade hon sin hand på sin mans arm och tryckte den så hårdt, att det gjorde ont.

Han följde hennes blick, och alldeles midt emot dem, på andra sidan det haf af hufvuden, som fyllde salongen, såg han i en loge en ung man, som han genast igenkände. Det var greve Dolgas.

Han var klädd i en skarlaksröd frack och en hög hvit halsduk med en rosett af spetsar. Det mörka håret låg i en tupé öfver pannan och hängde i lockar ned på halsen. Under ena armen hade han en liten trekantig hatt med guldgaloner, och han höll handen instucken i sin korta väst.

Men den andra handen, som var prydd af en hvit handske, gestikulerade han ifrigt, medan han böjde sig öfver och talade med en ung dam, som såg ut som en spanska, klädd i gult siden och juveler, och som med stort intresse tycktes lyssna till hvad han sade.

Den oafbrutet stirrande blick, hvarmed Tony betraktade honom, tycktes träffa honom genom allt det myckna, som för resten omgaf honom. Han lyfte hufvudet och sökte med blicken, som om han ville finna orsaken till den känsla han erfor af att någon betraktade honom.

Då hans ögon funno Tony och hennes orörliga blick, häjdade han sig med ett sådant uttryck af förlamande förvåning, som om han icke förstod, icke kunde tro, att det var hon.

Han hörde icke längre, hvad den sköna damen vid hans sida sade till honom. Han stod alljämt

och stirrade bort emot den loge, hvori Tony satt, som om han såg en ande.

Hans dam slog honom lätt med solfjädern på armen, och det såg ut som om han vaknade ur drömmar. Han tilltalade henne åter, men blef därpå plötsligt tankspridd, satte kikaren för ögonen och stirrade ett par minuter, utan att röra sig bort emot Tonys plats.

Hon hade blifvit blekare och blekare, och onkel Jonas trodde, att hon skulle svimma.

Nere i orkestern spelades uvertyren med pukor och trumpet. Ridån gick upp, och man började sjunga inne på scenen.

Tony hvarken såg eller hörde.

Det föreföll henne, som om allt omkring henne upplöstes i en stor, blå, varm dimma, full af tusen gnistor, och hvori en mängd hvita, oformliga ansikten trängdes om hvarandra.

»Du mår inte bra, min vän,» hviskade onkel Jonas. »Vill du gå?»

Midt under bruset af orkestern och sången från scenen märkte blott de allra närmaste, att den lille tjocke herrn reste sig och förde sin unga dotter till hälften afsvimmad därifrån.

Han gjorde henne icke en fråga, häntydde icke med ett ord på orsaken till hennes plötsliga illamående.

Han bar henne upp i vagnen, insvepte henne i hennes stora skinnpäl och fick henne i säng med samma omsorg som en mor skulle lägga ett sjukt barn till ro.

Nästa morgon förklarade Tony, att hon nu var trött af att se så mycket nytt, hon längtade efter hemmet, och så reste de.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Anna Lundberg; af Daniel Fallström (med porträtt). — Motvikt; poem af Sigröd Elmsblad (Toivo). — »En kritisk dag af första ordningen;» några ord i jungfruhyttningen för Idun af Zéro. — Pärlor; skiss för Idun af Sophie Lingo. (Slut fr. föreg. nr.). — Annu är tid. — Från Iduns läsekrets: »Skapt som en guvernant...»; af X. Fattiga barns boklån; af Ellen. — En svensk osed; några ekonomiska funderingar af Ellen Bergström. (Forts.) — Ur notisboken. — Teater och musik. — En gammal historia; af Helena Nyblom. (Forts.) — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charader.

I.

Den som mitt första är, man ofta orätt lycklig prisar, om lyckan också leende sig visar, det ej pålitligt vara plär.

Ett ödsligt land mitt andra är, där vandrar'n icke gärna dröja plär, men skyndar framåt i sitt lopp att bättre trakter hinna opp.

Hvad skall jag om mitt tredje säga? Jo, lycklig den som dig får äga och njuta af ditt sällskap alla da'r, ej bättre önskan någon har.

Det som mitt hela är plär sällan omtyckt blifva, och nu jag slutar just så här, då jag ej mera har att skriva.

II.

Mitt hela plär man kalla en riktig »dummer Jöns», det duga kan till föda åt folk och »fä», ja, höns.

Mitt första plär man finna på många middagsbord, mitt tredje och mitt fjärde man ta'r till samma ord:

hvar människa det äger, fast stundom dock man säger, hon fått uppå sin lott detsamma mindre godt. —

Moster Emma.

III.

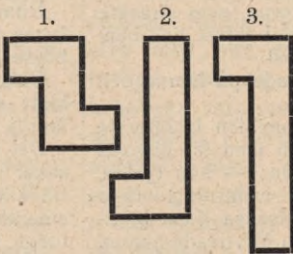
»Nu är det för galet,» så ropar en gäst, »jag äter ej mera så här uppå månad,

ty magen far illa, det känner jag bäst, och kassan den blifver ju riktigt som rånad.

Nog är jag med tarflig mitt andra helt nöjd, och icke i otid jag brukar att gräla; men nu har er snålhet allt hunnit sin höjd.

Min bästa mitt första är detta mitt hela?»
Aja...

Figuruppgift.

Af tre pappbitar skurna i den form, som fig. 1 angifver, samt en enligt fig. 2 och 3 hvardera skall ett kors bildas.

Stafvelsegåta.

Am, an, be, be, bi, de, der, do, do, e, el, el, fel, fie, ge, ha, ha, hem, i, in, kar, ko, ko, ma, mil, mus, ness, ni, nie, nu, phi, ra, re, ri, rich, ro, so, ver.

Af ofvanstående 39 stafvelser skola 11 ord sammanättas, hvilka i annan följd betyda: romersk fältherre, stad i Skottland, en Jesu vän, mansnamn, krydda, ett förhoppningarnas idealland, urvärld enligt den nordiska gudasagan, konung i Juda, hertigtigt slott i Tyskland, sorgespel af Racine, slott i Sverige.

Äro orden riktigt funna och ställda i rätt ordning, gifva deras begynnelsebokstäfver namnet på en framstående nordisk författare och deras slutbokstäfver namnet på ett af hans arbeten.

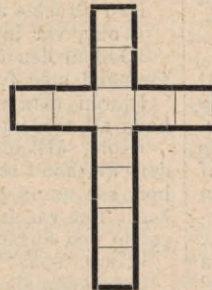
Louise.

Springaregåta.

väl	vän- skap	livvets	skäl	nog	en	för	för
uti	sången	ofta	vin	bål	ej	den	då
sången	gifven	för	de	botten	mån'- skan	sötma	ödet
och	hålla	och	helsan	som	i- skänkt	tömm- om	dryc- ken
under	och	mån- gen	blif- ven	svår	fången	af	den
vårt	vin	är	töm	en	din	är	så
tryck	den	af	för	till	tömma	sig	dryck
vän- skap	lif	mun- nen	blott	lär	säll- sam	bägare	att

Ah.

Korsgåta.

Lodrätt jag stiger från slagfältet opp och skingras af vinden som krigarns hopp.

Vågrätt jag höll uti hvita handen den gyllene skål, fylld med äpplen till randen.

E. O. Burman.

Lösningar.

Logogryfen: Spindel; leds, led, is, il, pels, eld, Nils, spel, lind, lins, pil, sned, lie, ned, lin, spe, ni, ed, ide, del, spild, se, sen, en, siden, lipen, de, den, din, sin.

Charaden: Malmö.

Aritmogryfen: 1) Prästgård, 2) rökhytten, 3) Idianola, 4) Sundsvall, 5) Tschubar, 6) äggkokare, 7) Frankfurt, 8) läsekrets, 9) andantino, 10) nyårsbref — Priståfan, fosterland.

Förvandlingsgåtan: 1) Senegal, 2) Ararat, 3) Lovisa, 4) Tegerström, 5) Snolksky, 6) Jeremias, 7) ögonsten, 8) blockmakare, 9) antisemit, 10) Dagmar, 11) enträgen, 12) nyårsdagen — Saltsjöbaden.

»Lamarque»

ett rött Bordeaux-vin af 1884 års skörd, i saknad af tillbörlig syrighet i smaken och garanteradt fritt från främmande tillsatser, rekommenderas såsom ett synnerligen godt och hälsosamt s. k. bordsvin. Vinets pris är kr. 1.20 pr butell, och dess försäljning sker endast hos

K. A. Nydahl & Co
Stockholm, Stureplan nr 2.